

کاربرد درمانی مایعات تزریقی رایج

با رویکرد فیزیولوژیک و دارویی

مؤلفین

متخصص داروسازی بالینی و هیأت علمی دانشگاه
متخصص داخلی و هیأت علمی دانشگاه

پزشک عمومی

کارشناس پرستاری

کارشناس پرستاری

کارشناس پرستاری

کارشناس ارشد پرستاری

کارشناس مامایی

دکتر محمدباقر اوغازیان

دکتر ترانه توانائی تمنائی

دکتر سحر اوغازیان

سالار پور بوات

زهرا احمدی

فاطمه ابراهیمی

اعظم زیبایی

معصومه یزدانی

ناشر کتب علوم پزشکی

عنوان و نام پدیدآور	: کاربرد درمانی مایعات تزریقی راجع با رویکرد فیزیولوژیک و دارویی مولفین محمدباقر اوغازیان [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: نشر حیدری، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-489-505-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: مولفین محمدباقر اوغازیان، ترانه توانائی تمنائی، سحر اوغازیان، سالار پوربرات، زهرا احمدی، فاطمه ابراهیمی ...
یادداشت	: واژهنامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۷۵] - ۷۶.
موضوع	: مایع درمانی
موضوع	: Fluid therapy
موضوع	: آب و الکترولیت، موازنه
موضوع	: Water-electrolyte balance (Physiology)
شناسه افزوده	: اوغازیان، محمدباقر، ۱۳۶۳-
رده بندی کنگره	: RM۱۷۰
رده بندی دیویی	: ۶۱۵/۸۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۵۷۳۲۰

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

09124220885
www.heydaripub.com
www.heydariteb.com

فهرست کتابخانه و نشر

- ✓ عنوان: کاربرد درمانی مایعات تزریقی راجع با رویکرد فیزیولوژیک و دارویی
- ✓ مولفین: دکتر محمدباقر اوغازیان - دکتر ترانه توانائی تمنائی - دکتر سحر اوغازیان - سالار پور برات زهرا احمدی - فاطمه ابراهیمی - اعظم زیبایی - معصومه میردانی
- ✓ مدیر اجرایی: سیده مریم حیدری
- ✓ نوبت و سال چاپ: اول / ۱۴۰۰
- ✓ شمارگان: ۱۰۰ نسخه
- ✓ چاپ و صحافی: غزال
- ✓ بهاء: ۱۰۰۰۰ تومان
- ✓ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۵۰۵-۷

مراکز پخش

نشانی دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاندارمری غربی، روبروی اداره پست،

پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲. تلفن: ۶۶۹۷۶۶۷۸-۶۶۹۷۶۴۹۹

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساز فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳. تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷-۶۶۴۹۲۷۸۶

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، بین خیابان منیری جاوید و ۱۲ فروردین، پاساز اندیشه، پلاک ۵. تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴

فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه. تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۴: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی عصر مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس - تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۴۶۳۵۷

فروشگاه ۵: بجنورد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، ابتدای خیابان میرزا کوچک خان، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۵۸-۳۲۲۵۱۸۴۳

فروشگاه ۶: خرم آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۳۴۸۸۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

فهرست مندرجات

فصل ۱: مقدمه؛ آشنایی با تعاریف رایج در مایعات و الکترولیت‌های بدن.....	۹
۱-۱- توزیع آب بدن.....	۹
۱-۲- اسمولاریته و اسمولالیت.....	۱۲
۱-۳- جذب و دفع (intake & output).....	۱۳
۱-۴- انواع اختلالات الکترولیتی و مایعات بدن.....	۱۳
خلاصه فصل اول.....	۱۷
فصل ۲: مایع درمانی و مایعات حجم دهنده.....	۲۱
۲-۱- تقسیم‌بندی محلول‌های تزریقی برحسب غلظت اسمزی.....	۱۸
۲-۲- تقسیم‌بندی محلول‌های تزریقی بر حسب کلئوید یا کریستالوئید بودن.....	۲۳
۲-۳- تقسیم‌بندی محلول‌های تزریقی بر حسب ترکیب شیمیایی.....	۲۶
۲-۴- سرم نرمال سالین (سدیم کلراید ۰.۹٪).....	۲۶
۲-۵- سرم رینگر.....	۳۴
۲-۶- سرم رینگر لاکتات.....	۳۶
محلول‌های تزریقی حاوی دکستروز.....	۳۸
۲-۷- سرم دکستروز ۵ درصد.....	۳۸
۲-۸- سرم دکستروز ۱۰ درصد.....	۴۲
۲-۹- سرم‌های دکستروز ۲۰ و ۵۰ درصد.....	۴۲
۲-۱۰- سرم دکستروز سالین.....	۴۵
۲-۱۱- سرم $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$	۴۶
۲-۱۲- محلول سدیم بی‌کربنات.....	۴۸
۲-۱۳- سرم مانیتول ۲۰ درصد.....	۴۹
۲-۱۴- فرآورده آلبومین انسانی قابل تزریق.....	۵۹
خلاصه فصل دوم.....	۶۷
فصل سوم: مسائل میلی اکی‌والان و محاسبات ساخت محلول‌های تزریقی.....	۷۱
قسمت اول.....	۷۱
۳-۱- محاسبات میلی اکی‌والان.....	۷۱
۳-۲- تعریف اکی‌والان.....	۷۲
۳-۳- مسائل اکی‌والان.....	۷۳
قسمت دوم.....	۸۰
۳-۴- محاسبات ساخت محلول‌های تزریقی.....	۸۰
خلاصه فصل سوم.....	۸۶
فهرست منابع.....	۸۹
واژه نامه.....	۹۳

■ پیشگفتار

دریافت مایع تزریقی همیشه یکی از ارکان درمان بیماران بوده است و اهمیت به ویژگی‌های مایع تجویز شده می‌تواند پاسخ بالینی بیمار را تحت تأثیر قرار دهد. دانشجویان رشته‌های پزشکی و پرستاری به تناسب آموزشی که در محیط بالین می‌بینند، همواره با مایع-درمانی بیماران مواجه هستند و این موضوع اهمیت ارتقاء دانش این دانشجویان در ارتباط با اصول مایع درمانی را افزایش می‌دهد. در حقیقت، دانشجویان می‌بایست با اصول فیزیولوژی مایع و الکترولیت‌های بدن انسان آشنا شوند. دانستن تعاریف کلی و ابتدایی به آنها کمک می‌کند تا بتوانند به مفاهیم پایه جنبه کاربردی ببخشند. ویژگی‌ها و مشخصات هر یک از مایعات تزریقی با یکدیگر متفاوت هستند و صرفاً دانستن اسامی ژنریک مایعات تزریقی نمی‌تواند کمک قابل توجهی در انتخاب آن مایع تزریقی کند. بنابراین، آشنایی با محتویات مایعات تزریقی و اثرات فیزیولوژیک و فارماکولوژیکی که در نتیجه تفاوت در مقادیر این محتویات، و یا حتی در مواردی تفاوت در نوع ماده به کار رفته در این مایعات تزریقی است، کمک می‌کند تا دانشجویان بتوانند در ارتباط با انتخاب نوع محلول تزریقی در شرایط بالینی مختلف تصمیم‌گیری کنند. از سوی دیگر، موارد مصرف و منع مصرف، عوارض جانبی، و توجهات پرستاری نیز اهمیت قابل توجهی دارند. در بسیاری از موارد دانستن شیمی مایعات و الکترولیت‌های به کار رفته می‌تواند در انتخاب نوع الکترولیت و حجم مورد استفاده از آن نقش کلیدی داشته باشد. همچنین ممکن است دانشجویان در مواردی نیاز داشته باشند تا محلول‌های تزریقی را با استفاده از سایر محلول‌های تزریقی مشابه بسازند.

تمامی موارد مذکور سبب شد تا با توجه به نیاز روزافزونی که به مبحث آموزش مایع درمانی برای دانشجویان پزشکی و پرستاری احساس می‌شود، کتاب حاضر با هدف آشنایی این گروه از دانشجویان با مفاهیم فیزیولوژی، فارماکولوژی، و محاسبات دارویی در حیطه مایع درمانی و با همت تعدادی از متخصصین و کارشناسان پرتلاش علوم پزشکی تألیف گردد. امید است این کتاب بتواند به قسمتی از نیاز آموزشی دانشجویان در مبحث مایع درمانی پاسخ دهد. گروه نویسندگان از پیشنهاداتی که در راستای ارتقاء سطح کتاب در ویرایش‌های بعدی ارائه شود، به گرمی استقبال می‌کند.

دکتر محمدباقر اوغازیان

E-mail: mohammadbagher_oghazian@yahoo.com